

Kocsord
„a kanyargó település”

TELEPÜLÉSKÉPI
ARCULATI
KÉZIKÖNYV

Kocsord

2017

www.kocsord.hu

Tartalomjegyzék

I.	Bevezetés	2
II.	Kocsord bemutatása	3
III.	Örökségünk	6
IV.	Településképi szempontból meghatározó területek Kocsord	12
	- <i>Településközpont településrész</i>	
	- <i>Általános lakóterület településrész</i>	
	- <i>Gazdasági terület településrész</i>	
	- <i>Külterületi általános és védett beépítésre nem szánt területek</i>	
V.	Ajánlások	20
	- <i>Telepítés</i>	
	- <i>Terepalakítás</i>	
	- <i>Magasság</i>	
	- Tetőhajlásszög	
	- Tetőforma	
	- <i>Anyaghasználat és homlokzati színek</i>	
	- <i>Tornácok</i>	
	- <i>Ajtók, ablakok</i>	
	- <i>Homlokzatképzés, anyaghasználat</i>	
	- <i>Részletek</i>	
	- <i>Kerítések, térfalak</i>	
	- <i>Kertek</i>	
	- <i>Utcák</i>	
	- <i>Közterek, közparkok, közkertek</i>	
VI.	Jó példák – épületek, épített részletek	62
VII.	Jó példák – sajátos építményfajták	66

Tisztelt Polgárok, Lakosok, Leendő lakosok!
Kedves Olvasó!

Amikor építünk, nem csak saját közvetlen környezetünket formáljuk, hanem a közterületek látványára, szomszédaink életviszonyaira is befolyással vagyunk.

Településünk lehetőséget kapott arra, hogy a településképpel kapcsolatos közös elvárásainkat magába foglaló rendeletet alkothasson.

Ennek előzetes feltétele, egy úgynevezett „Településlépi Arculati Kézikönyv” megléte. E a dokumentum a település történetén keresztül összegezi azokat az értékeket, karakteres jegyeket, melyekre építve jövőbeni építési tevékenységekkel kapcsolatos elvárásait is meg tudja fogalmazni.

Kocsord Településképi Arculati Kézikönyve széleskörű társadalmi egyeztetési folyamat eredményeként készült, és készül.

Szeretném megköszönni az arculat kézikönyv összeállításában véleményükkel, javaslatukkal közreműködő polgárok, civil szervezetek, szakemberek munkáját.

Bízom abban, hogy a kézikönyv olvasói megfelelő ismeretet kapnak a településünkről, s az itt található leírásokkal, bemutatásokkal azonosulni tudnak, illetve jobban magukénak érezhetik Kocsordot, és annak jövőképét.

Földi István
polgármester

„A hazám a házam tája, amely pillantásommal, ahogy növekszem, egyre bővül, széles gyűrűkben egyre távolabbi területekre terjes, mint a hullám a vízbe dobott kavics körül; világokat hódíthat, elérheti a csillagokat”

/Illyés Gyula /

I. Bevezetés

A kézikönyv elsősorban a települési döntéshozók és a lakosság tájékoztatását segítő, szemléletformáló kiadvány.

Kocsord bemutatásával, értékei megismertetésével és építészeti útmutatóval tárja fel az épített környezet szépségeit.

Bevezeti az olvasót az építészeti értékek tárházába, hogy mindenki olyan házat tudjon építeni, ami önmagában is értékes, ugyanakkor a településképéhez illeszkedik, azt ízléssel viszi tovább.

Az ajánlások nem tekinthetők kötelező jellegűnek, a céljuk nem a tervezési szabadság megkurtítása, uniformizálása, hanem éppen a valós értékek megismertetése, a sokféle izgalmas lehetőség feltárása.

A kézikönyv nem egy merev, lezárt egész, hanem nyílt, hozzászólást és változtatást lehetővé tevő kezdeményezés kíván lenni. Folyamatosan tovább íródik, ezért, ha újabb szép ház születik, az bekerülhet, sőt be is kell, hogy kerüljön a könyvbe, ezáltal büszke lehessen rá építtetője, tervezője, kivitelezője és a település egyaránt.

A kézikönyv minden évben nyomon követi az újdonságokat, és gazdagabb képet mutat a településről.

II. Kocsord bemutatása

KOCSORD ELHELYEZKEDÉSE ÉS TÖRTÉNETE

A Kraszna folyó két oldalán fekvő település, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye keleti felében található. A település kellemes hangulatához földrajzi fekvése, építészeti- és természeti értékei is hozzájárulnak.

A község 1270-ben tűnik fel a Káta nembeli Panyit fia, Ábrahám végrendeletében. A család alapítója, Gotthard comes a XIII. század első harmadában születhetett. Ekkor már vámos hely volt és az is maradt 1848-ig. 1277-ben a Ponith comes véreből való Csaholyi család szedte a vámot a kocsordi hídon. A Csaholyi család 1399-ben, mikor Mácsa (Ökörítőfülpös határába olvadt be) helység elpusztult, ennek lakosait is ide telepítette át.

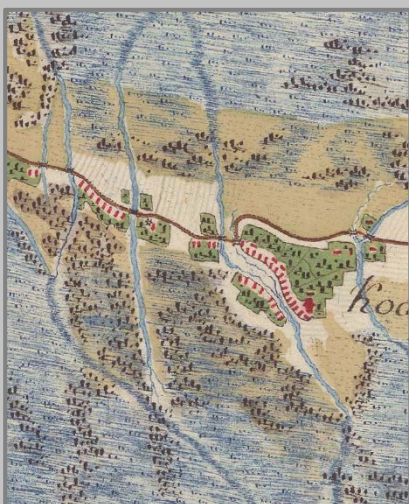
Az előbbinek vámja általában a királyi birtok maradt. 1416-ban Zsigmond vámját az Ónodi Czudar Péter bárnak adományozta. 1466-ban a Báthoryak fölkérték, de a Csaholyiak tiltakoztak ellene. A XIV. század elején már egyháza volt, és ekkor Nagykocsord néven szerepelt, de 1477-ben Kyskochord is említve van. 1547-ben Csaholyi Annával a Melith Györgyé lett. Erődített kastélyt épített benne, és azt Péter öccsére hagyta. A kastély az úgynevezett Kátyótól övezett telekrészen állt.

A XVII-XVIII. században a háborúk, éhínség, járványok miatt csaknem teljesen kipusztult a falu. A Melith család kihalása után a XVIII. század első harmadában a kincstár tulajdona lett. 1696-ban a Szatmári vár tartozéka volt, majd a gróf Teleki, Sulyok, Korda, Zrinyi, Patay, Bakos és Jakab családok szerezték meg.

A XIX. Század elején gróf Dégenfeld, az Ilosvai és a Patay család bírta. Gróf Dégenfel Miksa felesége, gróf Teleki Anna révén jutott a helység legnagyobb részének birtokába, majd utána özvegy Tisza Kálmáné, született gróf Dégenfeld - Schomburg Ilona és a Tisza család örökölt

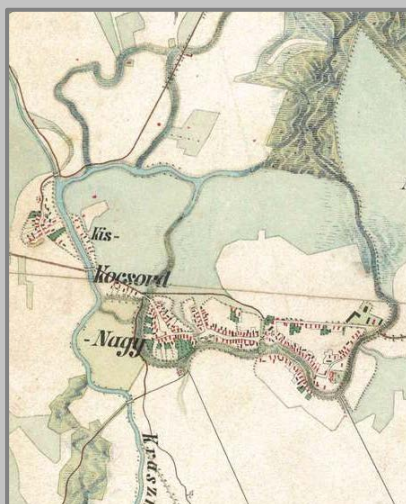
1763 - 1787

**Az Első
Katonai
Felmérés**

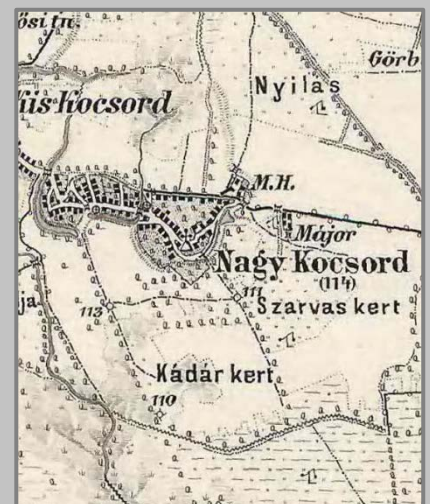
1806 - 1869

**A Második
Katonai
Felmérés**

1869 - 1887

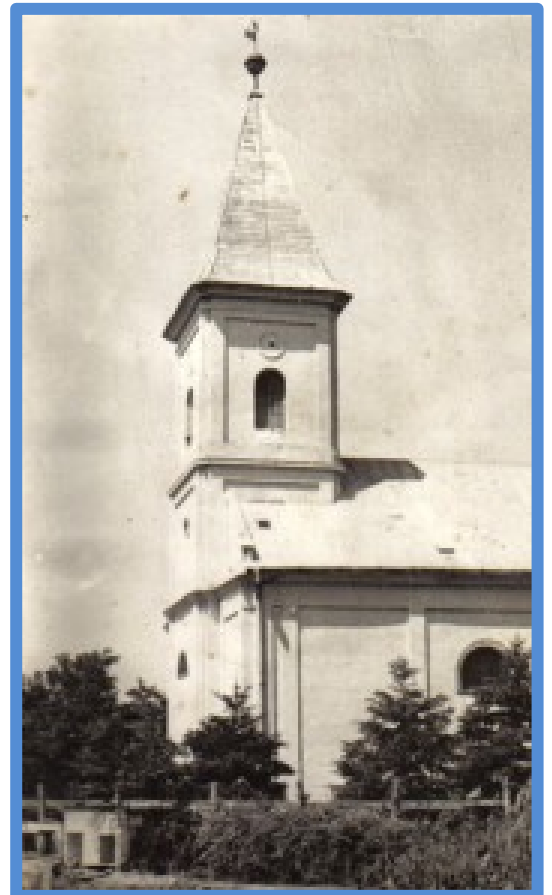
**A Harmadik
Katonai
Felmérés**

1944-ig a tiszai révnek ők voltak a tulajdonosai. Szatmár vármegye első katonai feljegyzéséből tudjuk, hogy 1782-85 között az 5 mérföld hosszú és 1,5 mérföld széles Ecsedi-lápon folyó Kraszna sokszor kiöntött egy évben, mivel nagyon gyors és hirtelen ért ide az áradása Erdélyből.

A település a két falu, Kiskocsord és Nagykocsord egyesítéséből keletkezett.

Fényes Elek Geographiai szótárában 1851-ben így írt Kocsordról: Magyar falu Szatmár vármegyében. Ecsedhez északra 1,5 mérföldnyire 884 lakossal, református templommal. A Kraszna vize mellett a posványos Ecsedi-láp megszakadása lévén sok hidakkal és töltésekkel tartatik. Szántó földje fekete nyirok, részint homok, de termékeny. Roppant lápjában sok szénát, nádat gyűjthet, halat, csíkot foghat. Szatmár vármegye monográfiájában már így szerepelt: 3228 holdas kisközség a Nyírségben, 332 házzal és 2076 lakossal. Hitelszövetkezettel és függetlenségi körrel. 1910-ben 397 házban 2284-en éltek. Egy 1930-es évekbeli feljegyzés szerint: "Kocsord területe 4484 kat. hold, lélekszáma 2458, kik 3 oláh kivételével magyarok. Felekezetiileg 2295 lakós református, 56 római katolikus, 56 izraelita és 6 evangélikus. A reformátusoknak templomuk helyben van. Lakóházak száma 494. Közoktatását 1 református elemi népiskola és 1 községi gazdasági továbbképző látja el. Foglalkozás szerint megoszlik a lakosság 2075 őstermelő, 200 iparos, 52 kereskedő, 29 közlekedési-, 37 közzolgálati alkalmazott, 25 napszámos, 24 házicseléd és 12 egyéb foglalkozású egyén között."

A most 25,47 km² területű községben 3025 lakos él, akik a nagy kiterjedésű mezőgazdasági és jó termőhelyi adottságokkal rendelkező szántó területeknek köszönhetően, nagy számban foglalkoznak gyümölcs és szántóföldi növény-termesztéssel.

A település életében nagy szerepet játszik a természet közelsége. A Kraszna rejtelmes világa páratlan értékeket képvisel.

Az itt található természeti terület változatos vízi és szárazföldi állat- és növényvilága kitűnő adottságokkal rendelkező kirándulóhelyet biztosít, mely kerékpárral, gyalogosan is bejárható.

Kocsord nyugodt, kellemes hangulata, gondozott, ápoltság köz- és lakóépületei otthonias atmoszférát kölcsönöznek a településnek.

Életünk során törekedni kell az élhetőbb település hangulatának megteremtésére. Fontos, hogy a helyi lakosság, valamint a településre érkező látogató részévé tudjon válni a településnek.

A település fejlődéséhez, jellegzetes karakterének megőrzéséhez szükséges és elengedhetetlen a tervezett és ízléses települési arculati kép kialakítása.

III. Örökségünk

UNITÁRIUS TEMPLOM - **Műemléki védelem alatt álló építmény** (Kocsord, Szent István utca)

Az Unitárius Egyházközség fontos szerepet játszik a kocsordi polgárok életében.

A település jellegzetes látképének egyik meghatározó eleme a Szent István utcában álló templom.

A magyaros szecessziós építészeti stílust képviselő szakrális épület, 1938-ban épült.

A templom épületegyüttesét dr. Sente László sepsiszentgyörgyi származású unitárius műépítész tervezte.

Az utcafronton álló templomtorony 27 méter magasan tör az ég felé, falai között harangokat rejt. Tetejét zsindegyfedi, az alátámasztások faragott gerendákkal, deszkacsipkével díszítettek.

Az északi homlokzaton három tornác került kialakításra, valamint egy székes kapu, amit szintén faragott gerendákból építettek.

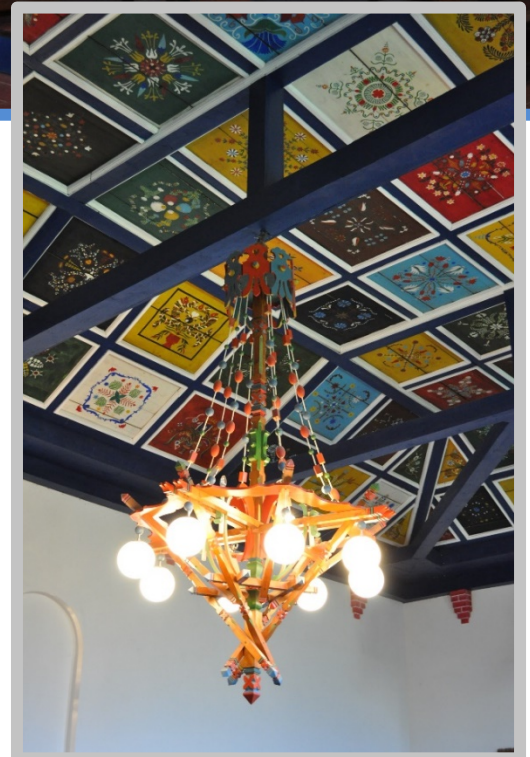
A tornácnál megjelenő gerendák és a telket határoló kerítés egybefüggő különlegessége a népi stílusú kialakítás és a sötétkék színű festék alkalmazása.

A templomot faragott bútorokkal bútorozták be.

A belső tér érdekessége, hogy a mennyezetet összesen 104 darab kézzel festett kazetta fedi. A különleges burkolatot Kereki Gábor első lelkész készítette, aki a templom építési munkálatait is vezette.

A karzat alatti díszítettség központjában az unitárius egyház címere, a saját farkába harapó kígyó által alkotott körben levő galamb áll.

További Értékeink:

REFORMÁTUS TEMPLOM (Kocsord, Kossuth Lajos utca)

„Boldog ember, aki hallgat engem, aki ajtóm előtt virraszt mindennap, és ajtófélfáimat őrzi. Mert aki engem megtalál, az életet nyer, és jóakaratot szerez az Úrtól.”

/Példabeszédek 8,34,35/

Az 1997-ben leégett és helyére felépített református templom is a község büszkeségei közé tartozik.

A templom az ovális alaprajzú tér végében a lakóházak között áll.

Az épület Ny-i főhomlokzatának különlegessége az égbetörő torony két oldalán megjelenő tornyocskák. Bejáratánál egyszerűen kialakított előtető található.

A harangtoronyt egyszerű osztópárkányok három szintre tagolják.

A homlokzatot minden irányból lándzsaív záródású ablakok díszítik.

A torony mögött megbújó egyhajós épület nyeregtetős, félkörívben záródó, melyet fémlemez borítás fed.

A vallásgyakorlás, az Istentisztelet helyszínéül szolgál a templom mellett a Szatmári Református Egyházmegye Esperesi hivatala is.

NÉPI LAKÓHÁZ (Kocsord)

A településen még találunk a tájegységre jellemző olyan lakóházakat, melyek még őrzik a népi építészet jegyeit.

Ezen épületek jellegzetessége a csonka-kontyolt nyeregtető és hosszanti kialakítás mellett a tornác jelenléte. A fadeszkázatú oromzat mellett, a homlokzati díszítőelemek is megjelennek. Néhol csak az oromzaton, máshol az épület egész homlokzatán.

A dokumentáció bővebben foglalkozik a népi lakóházakkal az V. fejezetben.

A településen jelenlévő népi lakóházakról az alábbiakban láthatunk fényképeket.

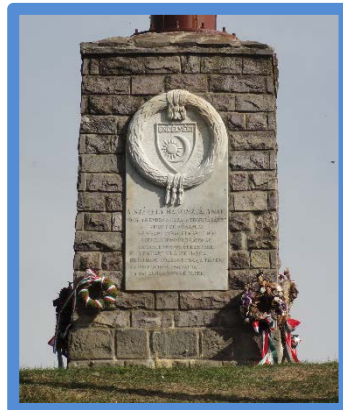

SZÉKELY HADOSZTÁLY EMLÉKMŰ (Kocsord)

A Kraszna-hídnál áll 1995-től a székely hadosztály három székelykaput megformáló emlékműve. A Tanácsköztársaság bukása után a falu határában, a Kraszna- híd környékén folyt a Székely Hadosztály és a román intervenciók csatája.

Az emlékmű a többszörös túlerővel szembeni Székely győzelemnek állít örök emléket.

A monumentális, impozáns emlékmű önzetlen tervezői Makovecz Imre és Engelmann Tamás voltak.

TISZA KASTÉLY (Kocsord)

A kastélyt a 19. század elején a Dégenfeld család építtette. Elnevezése onnan ered, hogy az épületet a 19. század második felében birtokló gróf Dégenfeld- Schomburg Ilona gróf Tisza Kálmán miniszterelnök felesége volt. A kastélypark gazdag növényvilága külön említést érdemel. Az épület éveken át egészségügyi intézményként működött. Ma magántulajdon, nem látogatható.

TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

Kocsord bel- és külterületein egyaránt találunk természeti értékeket.

A település határában vonul a Kraszna, a Dózsa György és a Rákóczi Ferenc utcák között pedig a Holt-Kraszna biztosít helyet a sokszínű élővilág számára, valamint kiváló helyszín a horgászat szerelmeseinek.

A folyók közelsége megannyi növény- és állatfajnak adnak otthont.

Itt található különböző nád és gyékényfajokat, tavirózsát, valamint magyar kőris, kocsányos tölgy, és hazai nyárfák csoportját is.

A terület állatfajokban is bővelkedik.

Szemünk előtt elreppenő különböző rovar- és

madárfajokat szemlélhetünk meg (mint például, szitakötő, szürke gém, feketerigó, rozsdafarkú, vagy cinegefélék).

Elrejtőzve, a felszín alatt pedig több vízi állat- és növényfaj él. A fogható halak többek között megtalálható az amur és a ponty is.

A település vonzás-körzetében sok évig a csík-halfaj volt a legelterjedtebb. A mocsarak lecsapolása miatt fajuk száma megfogyatkozott, de emlékét a település máig őrzi címerében.

Kocsord természeti értékeinek történelmét színesíti a település határában elterülő volt Ecsédi láp területe.

A láp az Alföld legnagyobb összefüggő mocsárvilága volt.

Felszínét pázsit borította, azonban alatta megbújva akár 1-4 méter mélységű víztömeg is lehetett.

A lápot 1895-ben csapolták le, a helyén kialakult lápi tőzeggöld kiválóan alkalmas kukorica, gabonafélék és gyümölcsök termesztésére.

A terület változásával a növény- és állatvilág is megváltozott, kicserélődött.

A vizesebb, mélyebb fekvésű területeken azonban ma is találunk nád- és sásfoltokat.

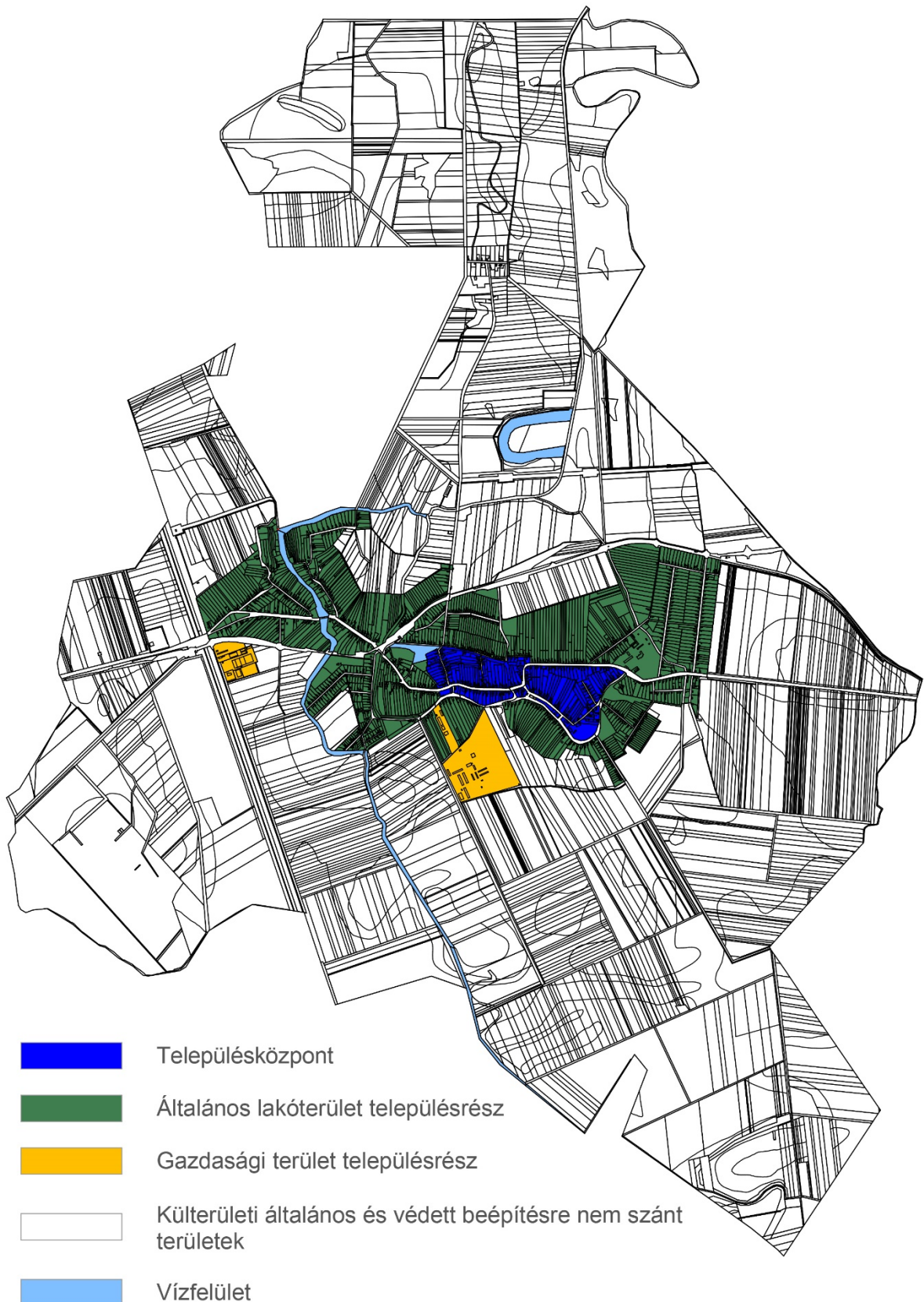
Kocsord területén a horgászok és természetjárók is megtalálhatják a kedvükre való programokat.

Az érintetlen táj közeli megismerését pedig a parton elhelyezett stégek biztosítják.

IV. Településképi szempontból meghatározó területek

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA

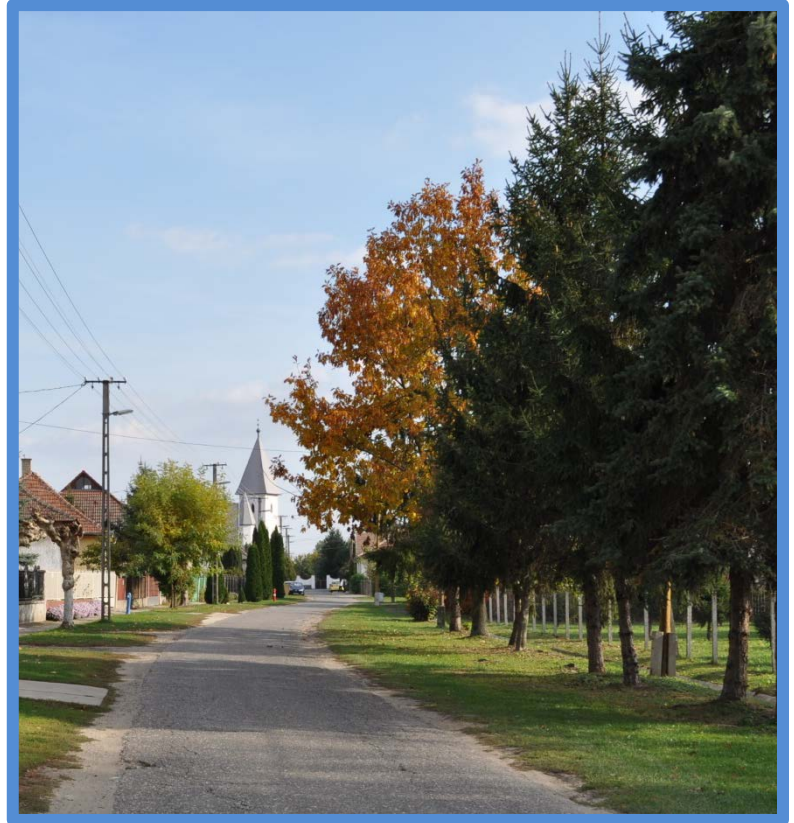
A Kraszna partján elterülő település sziluettje viszonylag szabályos alaprajzú, alacsony lakó- és középületei közül a víztorony és a két templom tornya tör az ég felé.

A település karakterében homogén arculatot mutat.

Épületei karakterükben falusias jelleget hordoznak, a főút mentén alakult ki a település központja, mely a lakóterületbe ágyazva helyezkedik el.

Az utcákon sétálva a megannyi cserje, egyházi növény, lombhullató- és örökzöld fa kellemes hangulatot áraszt.

A zöldfelület jelenlétének köszönhetően egy kis séta remek kikapcsolódásul szolgálhat mind az itt lakók mind az idelátogatók számára.

TELEPÜLÉSSZERKEZET

A településkép legidőtállóbb és egyik legmeghatározóbb eleme a településszerkezet. A település szerkezete az utcákból, telkekből, központokból, közterekből, közőkből és még megannyi más funkciójú elemből tevődik össze, melyeket összességében vizsgálva kirajzolódik egy olyan egyedi kép, mely sehol máshol a világon nem lelhető fel.

Ezek a szerkezeti sajátosságok olyan értékeket képviselnek, melyek árulkodnak a település történetéről, kultúrájáról és múltjáról.

Kocsord község településszerkezetének kialakulásában meghatározó szerepet játszott földrajzi elhelyezkedése, valamint a Szamos, majd Holt-Szamos jelenléte és szabályozása.

A településszerkezet alakulását jól szemlélteti az Első Katonai Felmérés /1763-1787/, a Második Katonai Felmérés /1806-1869/, valamint a mai napi állapotot bemutató műholdkép.

Kocsord településszerkezetét illetően utifalu szerkezeti képet mutat, mely a szalagtelkes falu egyik fajtája.

A településen áthaladó főút - meghatározó szerkezeti elemként - összesen 16 darab kisebb-nagyobb kanyarral hosszirányban tagolja a települést.

Kocsord beépített területein a területfelhasználás egységes képet mutat. A település fekvése megfelelő háttérrel biztosítja a lakóterületek kialakításának.

TELEPÜLÉSKARAKTER – Településközpont településrész

A településközpontot a lakóházak, az egyházi épületek és környezetük, a települést ellátó igazgatási és oktatási funkciók sűrűsödése, valamint a szolgáltatások jelenléte adja.

Itt található az Unitárius templom, a Református templom, a Polgármesteri Hivatal, a Móricz Zsigmond Művelődési Ház, a gyógyszertár, a Jókai Mór Általános Iskola, valamint a Gyöngyfűzér Óvoda is.

A lakóházak külső megjelenésének két meghatározója van a homlokzat és a tetőforma. A meglévő épületek tetőkialakítása heterogén. Jellemzően sátor-, nyereg és csonka-kontyolt nyeregtetős épületek az uralkodóak, azonban megjelennek az alacsonyabb tetőhajlásszögű, tördelt tetőidomokkal épület kontyolt tetőformák is.

Az utcakép egységességét őrizni kell. Utcával párhuzamos gerincű utcai szárnyat csak ott érdemes építeni, ahol a környező épületek már ilyenek.

Az otthonos hangulat megőrzése érdekében nyitott, illeszkedő kerítést célszerű elhelyezni telkünk határában, mivel a nyitottabb kerítés a naposabb, átszellőztethetőbb kert élményét kelti.

Kerülendő a rakott, zárt kerítés.

Javasolt illeszkedési szempontok és ajánlások:

Újonnan építeni kívánt épület esetében, oldalhatáron álló beépítést kell alkalmaznunk. Javasolt a közvetlen környezetben előforduló tetőforma alkalmazása.

Meglévő épület felújításánál vagy új építésénél járjuk körbe közvetlen környezetünket és a már meglévő építészeti elemekhez igyekezzünk idomulni.

A településközpont településrészt településképi szempontból meghatározó területként javasolt kezelni.

TELEPÜLÉSKARAKTER - Általános lakóterület településrész

Jelen településrészen az épületek telken való elhelyezkedése jellemzően oldalhatáron álló.

A meglévő épületek tetőkialakítása heterogén. Jellemző a sátor, és a népi hagyományokat megőrző nyereg, valamint csonka-kontyolt nyeregtetős épületek jelenléte, de megjelennek a tördelt tetőidomokkal épült kontyolt tetőformák is.

A népi építészet hagyományait őrző épületek homlokzatán nem csak oldalt, hanem az utcáfronti részen is megjelenik a tornác.

Javasolt illeszkedési szempontok és ajánlások:

Újonnan építeni kívánt épület esetében, előkert biztosításával, oldalhatáron álló beépítést kell alkalmaznunk.

Javasolt a közvetlen környezetben alkalmazott tetőforma és tetőhajlásszög alkalmazása, valamint az épület utcára merőleges tájolása.

Meglévő épület felújításánál vagy új építésénél járjuk körbe közvetlenül környezetünket és a már meglévő építészeti elemekhez igyekezzünk idomulni.

Az általános lakóterületi településrészt településképi szempontból egyéb, általános besorolású területként javasolt kezelni.

TELEPÜLÉSKARAKTER – Gazdasági területek településrész

A település nyugati és déli határában gazdasági zóna igyekszik funkciójában hűen kiszolgálni az ide települési kívánó gazdasági társaságokat, vállalkozásokat.

A tájballó anyaghasználat különösen fontos a gazdasági épületek tekintetében. Az egyszerű tömeget vertikális mozgatással és különleges homlokzati elemekkel (előtető, burkolatok) tehetjük különlegessé.

A gazdasági funkciójú középületek körül törekedni kell a nagyobb mértékű zöldfelület kialakítására.

A zöldfelületeken törekedni kell a termőhelynek megfelelő őshonos növényfajok elhelyezésére. Ezzel biztosíthatjuk környezetünk ökoszisztémájának folyamatos rendszerszintű működését.

A gazdasági területek településrészt településképi szempontból egyéb, általános területként javasolt kezelni.

TELEPÜLÉSKARAKTER – Külterületi általános és védett beépítésre nem szánt területek

Kocsord beépítésre nem szánt külterületi részein mezőgazdasági- és erdőterületek mellett, megannyi természeti értéket magában hordozó természeti terület is található.

A mezőgazdasági területeken a növénytermesztéssel, és az állattartással kapcsolatos termék feldolgozására, tárolására és árusítására szolgáló építmények, míg az erdőterület telkein az erdő rendeltetésének megfelelő építmények alacsony beépítési százalékban helyezhetők el.

Kocsord külterülete több természeti értéket őriz.

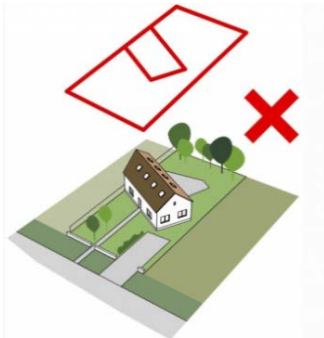
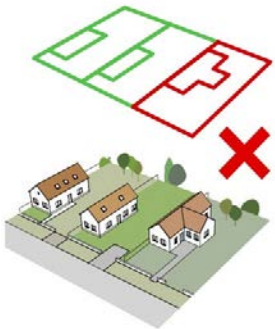
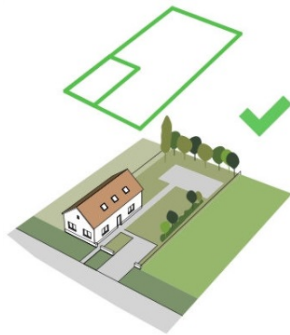
A település belterületétől 1,5 km-re, északra van a 6,7 hektár nagyságú horgásztó, mely kellemes időtöltésnek ad helyet.

A szabadidő eltöltése mellett lehetőség nyílik a természeti értékek megismerésére is.

A külterületi általános és védett beépítésre nem szánt területek településrészt településképi szempontból meghatározó területként javasolt kezelni.

V. Ajánlások – Településközpont településrész

Építészeti útmutató

Telepítés

Jelen településrészen a családi házak a telek oldalhatárán állnak, a ház mellett és mögött növényzettel, ezzel is teret adva a természet adta jó közérzet élményének.

Új ház telken való elhelyezésekor nem javasolt, a szabadon álló – a telek közepén elhelyezett épület, mivel így az épület körül csak a telek teljes körbezárásával alakítható ki védett kert, ami nem kívánatos.

Továbbá nem elfogadható a telken nagymértékben hátrahúzott ház, valamint az utca vonalától szögben elforgatott telepítés.

Magasság

Jelen településrészen a házak magassága közel azonos, arányos képet mutat.

A meglévő épületek közé épülő új házaknak közel azonos magasságban kell épülniük.

Nem javasolt a túl magas házak elhelyezése.

Tetőhajlásszög

Az érintett településrészen a házak tetőhajlásszöge közel azonos.

A meglévő épületek közé épülő új házaknak közel azonos tetőhajlásszöggel kell épülniük.

Nem javasolt a túl magas, illetve a túl alacsony tetőhajlásszöggel rendelkező házak elhelyezése.

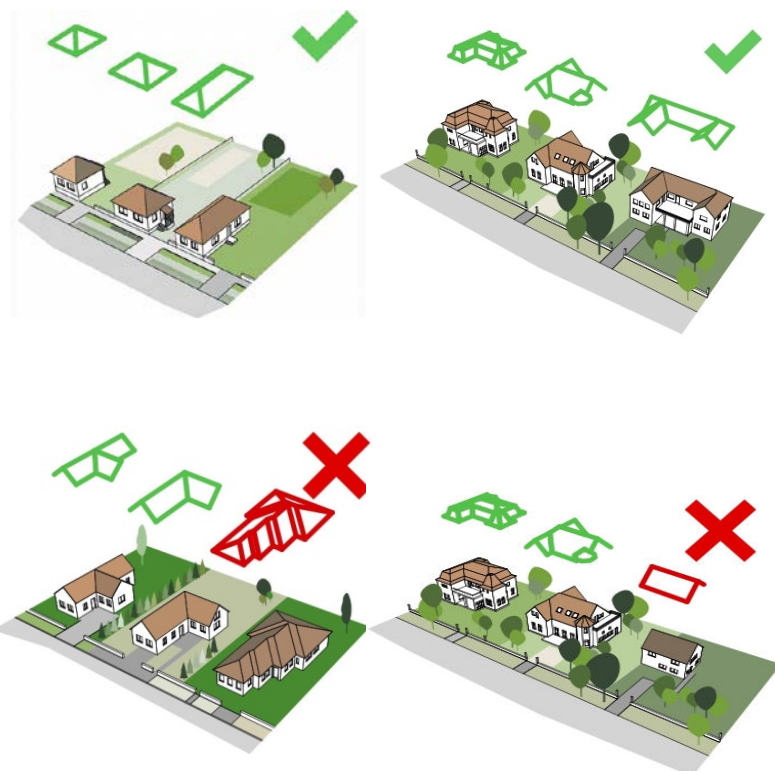
Tetőforma

Jellemzően sátortetős, valamint az utcára merőleges nyereg- és csonka-kontyolt nyeregtetős épületek uralkodnak a településrészen és már megjelennek az alacsonyabb tetőhajlásszögű, tördelt tetőidomokkal épült kontyolt tetőformák is.

Új házak építésénél célszerű a szomszédban elhelyezkedő házak tetőformáját figyelembe venni.

Amennyiben az építési telek körül egyszerű tetőformájú (pl.: sátor- vagy nyeregtető) épületek állnak, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a környezetéhez hasonló karakterű épület.

Amennyiben az építési telek körül tördelt tetőformájú épületek állnak, úgy oda ne egyszerű tetőformájú épület kerüljön, hanem a többi épülethez hasonló karakterű épület.

Anyaghasználat és homlokzati színek

A településközpont több különböző korú és karakterű lakó- és középületet hordoz magában.

A középületek homlokzatképzése során javasolt a korcolt, click lemezfedés vagy a beton- és kerámiaacserép fedés natúr, téglavörös, antracit, terrakotta, antik színben, valamint homlokzat színezésben a világos színek használata.

A település részét képezik még a jellemzően téglavörös és vályog építésű, világos vakolattal ellátott lakóházak.

A jövőben az új lakóházak építése mellett felújításokkal is számolni lehet.

Meglévő épület felújításakor házunkat hőszigetelhetjük, nyílászáróinkat és tetőnket cserélhetjük. Az épület formálásakor legyünk figyelemmel az arányok megtartására.

Külön figyelmet érdemes fordítani az épületek utólagos hőszigetelésekor, hogy az épület egésze kerüljön felújításra, burkolásra.

Új épület építésekor, igyekezzünk a településrészre jellemző építészeti karakterek megőrzésére. Új építésű házuk modern építési elemeinek alkalmazásával próbáljuk meg a már jellemző, meghitt építészeti hangulatot visszaidézni.

Házunk külső színezésekor a világos színeket részesítsük előnyben.

Az alkalmazott héjalás beton- és kerámiaacseréppel megoldott, elfogadott. A színhasználat során javasolt a sötétbordó, téglavörös, terrakotta, sötétbarna, antik színek alkalmazása.

Házunk homlokzatát dinamikussá és különlegessé tehetjük burkolt vagy festett lábazat alkalmazásával, valamint az ablakok körül elhelyezett díszítőelemekkel.

Nem elfogadható feltűnő, kirívó színek használata, valamint rikító színű hullámlemez fedés, burkolat.

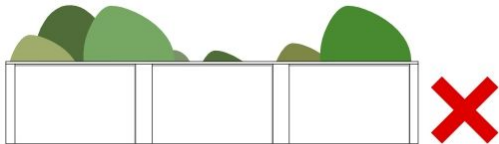
Épületünk burkolatának kiválasztásakor kerüljük a rikító, tájidegen színeket.

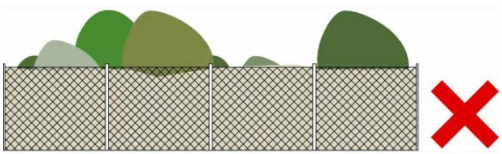
Teljesen áttört, pálcás kerítés

Oszlopos kerítés 1/3-ad lábazat és 2/3-ad áttört résszel

Falszerű áttörés mentes kerítés

Áttört kerítések nádszövettel való zárása

Kerítés

Kocsord településközpont részén a változatos anyaghasználatú, tömörségű és magasságú kerítések találhatók

Egységes kép nem alakult ki. Az áttört oszlopos kerítések elhelyezése célszerű.

A tömör nem átlátható megoldások nem elfogadhatóak.

A településrész jellegzetes épületeinek bemutatása képekben

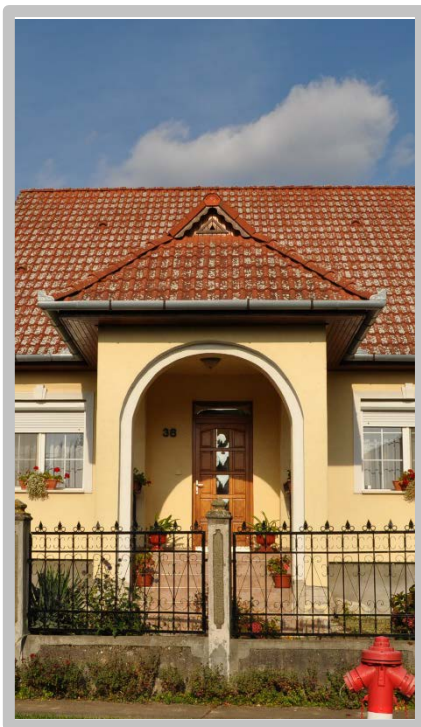

Tornác, Előtető

Középületeink, valamint lakóházunk felújításakor, vagy építéskor is igyekezzünk törekedni egy félig nyitott-zárt tér megalkotására. Ez a tér terasz, előtető, vagy tornác formájában is fontos elemét képezheti az épületnek.

Ezek a terek alkalmasak arra, hogy megteremtsék a kapcsolatot az épített és a természetes környezet között.

A bejáratú ajtó körül díszesen vagy egyszerűen kialakított előtető, meghatározó karakter lehet. Az épület oldalán vagy az épület mögött kialakított terasz pedig nyugodt, pihenés céljára alkalmas helyet biztosíthat számunkra egy hosszú nap után.

Ajtók, ablakok

Az épületek sajátosságát, megjelenését és hangulatát az alkalmazott nyílászárók nagyban befolyásolják.

A hagyományos nyílászáró kialakítás figyelhető meg a településközpontban. Az utcákat bejárva főként egy-, vagy kétszárnyú, két vagy háromosztatú ablakok vannak jelen az utcai homlokzaton szimmetrikus kialakítással.

Leginkább elterjedt a fehér színű műanyag vagy pácolt, festett faanyagú nyílászárók alkalmazása.

Új ház építésekor érdemes körüljárni a környéket és ihletet meríteni, hogy otthonunk arca segítse az egységes utcakép kialakítását.

A ház nyílászáróinak cserélésekor vagy új ház építésekor részesítsük előnyben a faanyagú ablakokat, de a műanyag nyílászárók alkalmazása is megfelelő.

A középületeknél a fontos, hogy a funkcióhoz igazodó méretű és formájú ablakok kerüljenek beépítésre.

Hő és hangvédelem céljából redőnyt alkalmazunk. Redőnyszekrény csak beépített, rejtett kivitelben létesíthető, a nyílászáróval megegyező színben. Új árnyékoló elem kiválasztásakor vegyük figyelembe, hogy épületünk színéhez mi illik.

Homlokzatképzés, anyaghasználat

Az épület homlokzatának kialakításakor törekedni kell a hagyományos arányok megtartására, a kellemes arányú ablakok megfelelő kiosztására.

A középületek homlokzatképzése során javasolt a korcolt, klikk lemezfedés vagy a beton- és kerámiaacserép fedés natúr, téglavörös, antracit, terrakotta, antik színben, valamint homlokzat színezésben a világos színek használata.

Az érintett területen jelenlévő lakóházak építésénél alkalmazott anyagok változatosak. Anyaghasználat szempontjából a természetes anyagok – téglá, vakolt felületek – részesítendőek előnyben.

Az alkalmazott héjalás beton-, és kerámiaacseréppel megoldott, elfogadott. A színhasználat során javasolt a sötétbordó, téglavörös, terrakotta, sötétbarna, antik színek alkalmazása.

Az egyszerű, de igényes, jól kombinált színek alkalmazása gazdagítja és egésze varázsolja épületünket. Homlokzatképzés során az épület arculatát különlegessé tehetjük színazonos, bár anyagában eltérő homlokzati anyagok alkalmazásával, ablakok körüli díszítőelemek használatával. Erre alkalmasak lehetnek a kültéri, fagyálló lapok, vagy a klinker téglá burkolatok.

„A teremtés bennerejlik a legapróbb részletekben is.”

/Paulo Coelho/

Részletek

A településkép önmagában is rendkívüli látványt nyújt, melyet csak tovább tarkítanak az egyedi részlet-megoldások.

Az épület és a kert találkozási pontjai folyton változó, gazdagodó képet mutatnak.

Az épület közelébe telepített növények egyrészt hangulatteremtő, másrészt díszítőelemként is funkcionálhatnak.

Telepítésükkor figyeljünk a megfelelő távolságra.

A település szívében kialakított napos emlékpark területén elhelyezett padsorok barátságossá és kellemessé varázsolják a település utcaképet.

A fentiekén túl helyet biztosítanak a mindennapi találkozásoknak és beszélgetéseknek.

Utcáinkat, közttereinket térkővel kirakott járófelületekkel tehetjük színesebbé.

A térkövek esztétikusak, tartósak és az óriási választéknak köszönhetően minden környezetben megállják a helyüket.

A Móricz Zsigmond Művelődési Ház előtt kialakított köztér sétányai az alkalmazott térkőnek köszönhetően ápoltságot és frisseséget sugálnak.

A fák lombkoronája felett felbukkanó unitárius templomtorony különleges formavilágával egyediséget kölcsönöz a település arculatának.

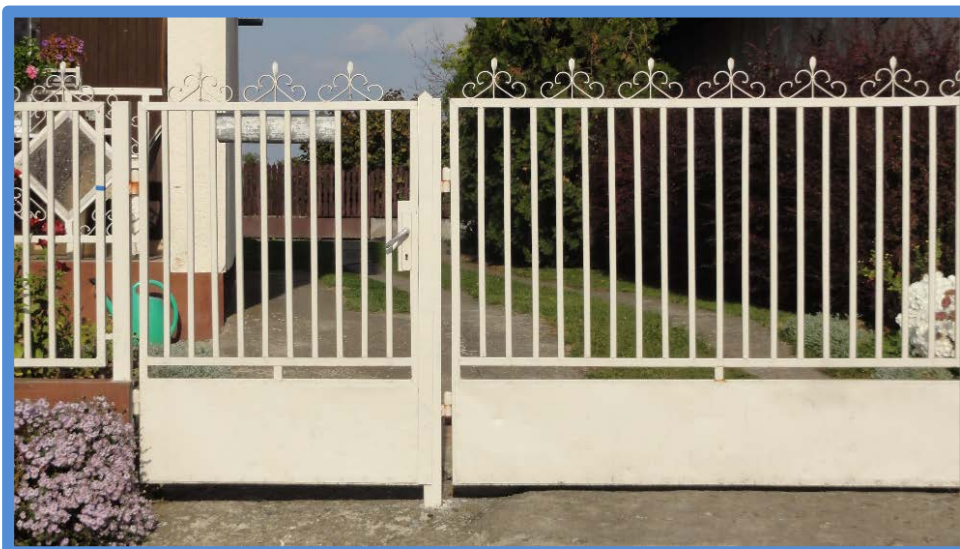
Az épületen megbújó apró részletek erősítik és élménydussá varázsolják a ház karakterét.

Jelen lakóház díszesen megmunkált ereszalja és a felette megjelenő esővízcsatorna nem hivalkodó, de mégis egymást erősítve szép architektúrai elemként járulnak hozzá a lakóház egyediségéhez.

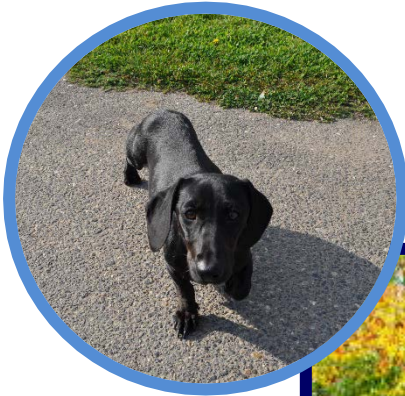
Kerítések

Jelen településrészen változatos anyag-használattal találkozunk. Jellemző az áttört, fából, fémből, kovácsoltvasból készített kerítés. A természetes anyagok használata jó példája lehet a harmonikus utcakép megteremtésének.

Kertek

A kert fontos része életünknek. Az a hely, amely egy nehéz nap után menedéket és feltöltődést nyújthat. A rendezett, gazdag növényvilággal ellátott kert látványa energiával tölti fel testünket, lelkünket. Kertünkben nem csak zöldség és gyümölcsstermesztéssel tudunk foglalkozni. Szabadidőnk eltöltésére, állataink gondozására, felnevelésére adhat lehetőséget.

A szép kert eléréséhez nézzünk utána milyen növényeket érdemes telepíteni, ami viszonylag kevesebb gondozással is szép lehet.

Kerüljük a terjeszkedő, idegen növényfajokat és részesítsük előnyben az őshonos fajok ültetését.

A kerti munkához szükséges eszközöket melléképületben, vagy egy arra alkalmas kamrarészben tároljuk. A mindennap használatban lévő gépjárművünket igyekezzünk épületben elhelyezni, hogy maradjon hely a kertben és ne terhelje környezetünket.

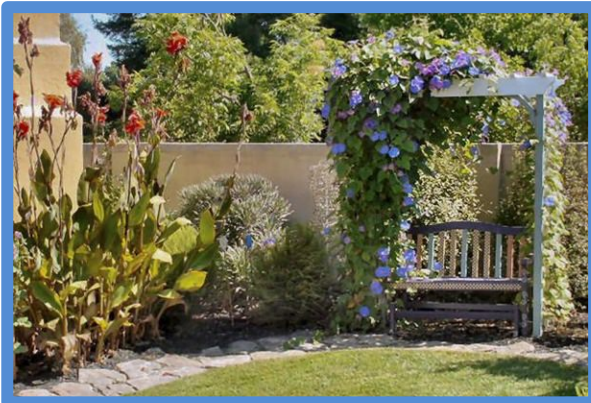
A kerti gyümölcsösök és rendezett kertek jó példával szolgálnak arra, hogy saját portánk rendben tartásával hozzájáruljunk az épített- és természeti környezet összhangjához.

Az előkertek kialakítása során elsősorban annak díszítő funkciója kerüljön előtérbe. Fontos figyelembe venni, hogy a növényzet a kerítéssel és az épülettel harmóniában legyen, igazodva a homlokzat kialakításához. Az előkertben alkalmazhatunk különböző kerti díszbútorokat is, melyek egyben alkalmasak lehetnek virágos növényeink elültetésére is.

A hátsó kert intimebb, közterület felől kevésbé látható nagyobb méretű kertrész, ahol kialakíthatunk egy nagyobb méretű teraszt, vagy kerti ülőbútorokkal (pad, pergola, lugas) kialakíthatunk egy csendes sarkot.

A kerti építmények anyaghasználatával igazoldjunk az épületünk anyaghasználatához, de igyekezzünk a természetes anyagokat előnyben részesíteni. A kezelt fa, a kültéri kőlapok egyfajta átmenetet képeznek az épített és a természeti környezet között.

Utcák

Tervezéskor alkalmazkodjunk a már meglévő utcahálózathoz, építészeti elemekhez, környezeti adottságokhoz.

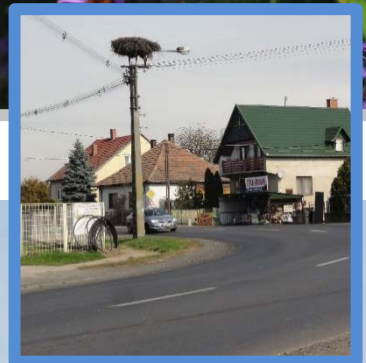
Fontos a tiszta, egyenes vonalvezetésű utcára való törekvés, ezért kialakításkor kerüljük a zegzugos helyeket.

A településen sétálva élvezhetjük a kellemes hangulatot árasztó utcafrontra kitelepített évelő virágok jelenlétét.

A település barátságosabbá tétele érdekében igyekezzünk utcáinkat - a beláthatóság figyelembevételével - több növénnyel, kertészeti elemmel és egységes utcabútorral (buszváró, pad) díszíteni.

Kocsord több növény- és állatfajnak ad otthont.

Az utcákon sétálva golyafészket tartó oszlopfüőt találunk, mely jelenlétével helyet biztosít az itt költeni kívánó golyacsaládoknak.

Közterek, közparkok, közkertek

A települési szabad terek azok a találkozási pontok, ahol baráti, családi társaságban eltölthetünk egy pár kellemes órát.

Közterek, közparkok tervezésekor alkalmazkodjunk a már meglévő utcahálózathoz, teresedésekhez, építészeti elemekhez, környezeti adottságokhoz.

A Móricz Zsigmond művelődési ház előtt kialakított park az ünnepi események és a hétköznapi találkozások remek helyszíne.

Az igényesen kialakított közparkban több utcabútor került elhelyezésre, valamint a teresedést székelykapu és faragott fa emlékmű is gazdagítja.

A Szent István utca felől Kocsordot, valamint a Szatmári Legendák Útját bemutató információs tábla került elhelyezésre.

V. Ajánlások – Általános lakóterület

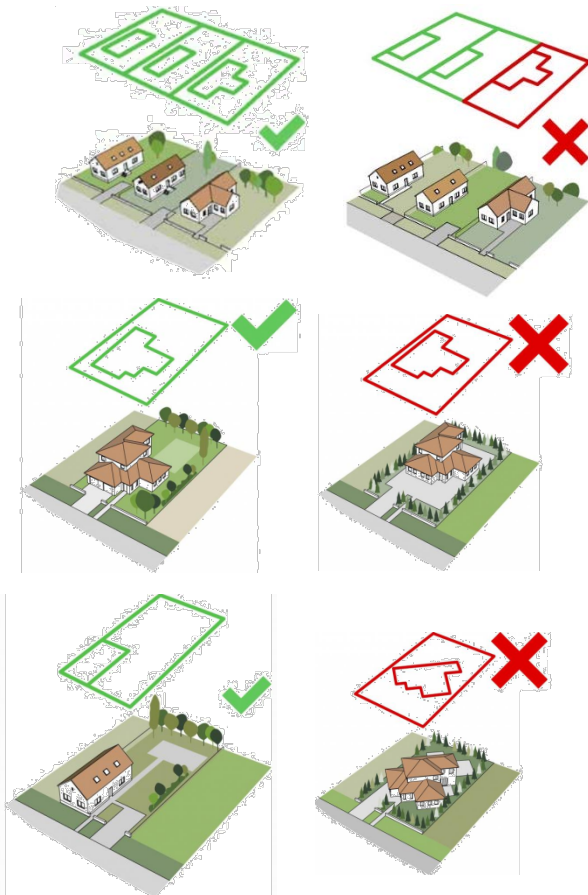
Építészeti útmutató

Telepítés

Az általános lakóterületi településrészen a családi házak a telek oldalhatárán állnak. A ház mellett és mögött növényzettel, ezzel is teret adva a természet adta jó közérzet élményének.

Nem javasolt, a szabadon álló, a telek közepén elhelyezett épület, mivel így az épület csak a teljes körbezárásával alakítható ki védett kert, ami nem kívánatos.

A telken nagymértékben hátrahúzott, illetve a telken szögben elhelyezett családi ház.

Magasság

Az érintett településrészen a családi házak magassága közel azonos. Arányos képet mutat.

A meglévő épületek közé épülő új háznak hasonló magassággal kell épülniük, mint környezetükben jellemző.

Nem javasolt a túl magas házak elhelyezése.

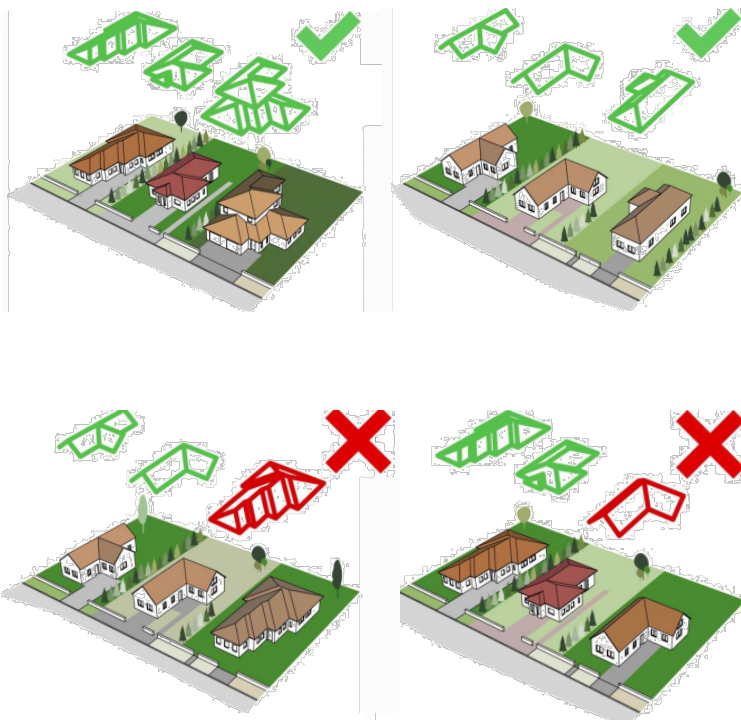

Tetőhajlásszög

Az érintett településrészen a családi házak tetőhajlásszöge közel azonos.

A meglévő épületek közé épülő új házaknak közel azonos tetőhajlásszöggel kell épülniük.

Nem javasolt a túl magas, illetve a túl alacsony tetőhajlásszöggel rendelkező házak elhelyezése.

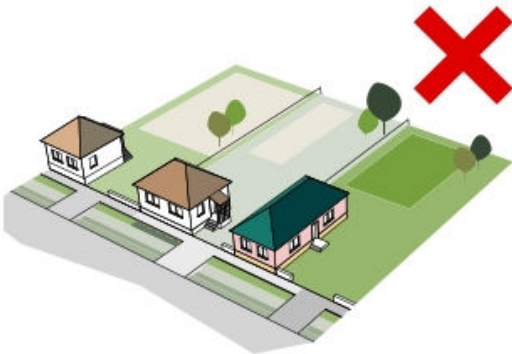
Tetőforma

Az általános lakóterületi településrészen a házak tetőformája változatos, ugyanakkor egységes képet mutat.

Új házak építésénél célszerű a szomszédban elhelyezkedő épületek tetőformáját figyelembe venni.

Amennyiben az építési telek körül sátoztetős vagy nyeregtetős épületek állnak úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a többi épülethez hasonló karakterű épület.

Amennyiben az építési telek körül tördelt tetőformájú épületek állnak úgy oda ne egyszerű sátoztetős épület kerüljön, hanem a többi épülethez hasonló karakterű épület.

Anyaghasználat és homlokzati színek

A településrész színvilága változatos, a homlokzatok színezete jellemzően pasztell, a felületek pedig vakoltak.

A jövőben az új lakóházak építése mellett felújításokkal is számolni lehet.

Meglévő épület felújításakor házunkat hőszigetelhetjük, nyílászáróinkat és tetőnket cserélhetjük. Az épület formálásakor legyünk figyelemmel az arányok megtartására.

Külön figyelmet érdemes fordítani az épületek utólagos hőszigetelésekor, hogy az épület egésze kerüljön felújításra, burkolásra.

Új épület építésekor, igyekezzünk a településrészre jellemző építészeti karakterek megőrzésére. Új építésű házunk modern építési elemeinek alkalmazásával próbáljuk meg a már jellemző, meghitt építészeti hangulatot visszaidézni.

Házunk külső színezésekor a világos színeket részesítsük előnyben.

Házunk homlokzatát dinamikusabbá és különlegessé tehetjük burkolt vagy festett lábazat alkalmazásával, valamint az ablakok körül elhelyezett díszítőelemekkel.

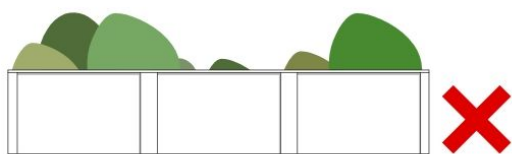
Nem illeszkedik a településképhez a feltűnő, kirívó színek használata, valamint rikító színű fémlemez fedés, burkolat.

Teljesen áttört, pálcás kerítés

Oszlopos kerítés 1/3-ad lábazat és 2/3-ad áttört résszel

Falszerű, áttörés mentes kerítés

Természetes határ, kerítés növényelválasztásból

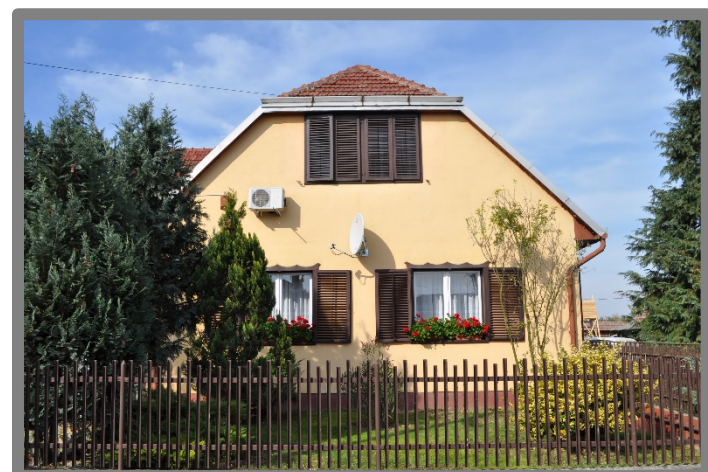
Kerítés

A településrészen változatos szerkezeti kialakításúak a kerítések.

Nem alakult ki egységes kép. A legcélszerűbb az áttört és az oszlopos kerítések kialakítása.

A tömör és nem átlátható megoldások nem elfogadhatóak.

A településrész jellegzetes épületeinek bemutatása képekben

Tornác, terasz, előtető

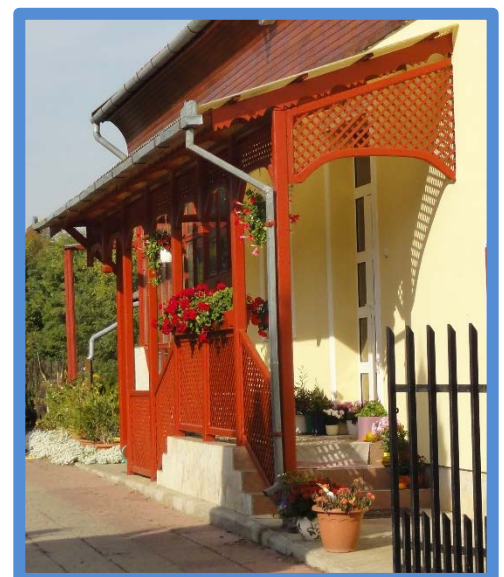
Új épület építésénél törekedjünk egy félig nyitott, zárt tér megalkotására. Ez a tér terasz, előtető vagy tornác formájában is fontos elemét képezheti épületünknek.

Ezek a terek arra alkalmasak, hogy kapcsolatot teremtsenek a természetes és az épített környezet között.

Az épület oldalán vagy az épület mögött kialakított terasz pihenés céljára alkalmas helyet biztosíthat számunkra.

Az épület egy szakaszán díszesen, vagy egy egyszerűen kialakított előtető meghatározó karaktere lehet az épületnek.

A településrész népi építészetének meghatározó elemei az oldal- és az utcai homlokzatra is ráforduló falazott, illetve faoszlopos tornácok. A tornác máig fennmaradt a településen, új ház építésénél bátran alkalmazzuk.

Ajtók, ablakok

Az épület megjelenését és hangulatát nagyban befolyásolják a nyílászárók.

A hagyományos nyíláskialakítások a homlokzatokon jól megfigyelhető kétszárnyú, két- vagy háromosztatú, utcai homlokzaton szimmetrikus kialakítással adják meg a településrésze jellemző családi házak jellegét.

Leginkább elterjedt a barna és fehér színű műanyag vagy pácolt, festett faanyagú nyílászáró alkalmazása.

Hő és hangvédelem céljából redőnyt alkalmazzunk, kiválasztásánál vegyük figyelembe, hogy épületünk színéhez mi illik.

Új ház építésekor érdemes körül járni a környéket és ihletet meríteni, hogy otthonunk arca segítse az egységes utcakép kialakítását.

Homlokzatképzés, anyaghasználat

Az épület homlokzatának kialakításakor törekedni kell a hagyományos arányok megtartására, a kellemes arányú ablakok megfelelő kiosztására.

Az egyszerű, jól kombinált színek alkalmazása gazdagítja és egészzé varázsolja otthonunkat.

A település népi építészetének meghatározó elemei a tornácos házak. A hosszanti alaprajzú, nyeregtetős épületek homlokzatképzése és anyaghasználatát szempontjából az alábbi ajánlásokat javasolt figyelembe venni:

Az épületek tradicionális jellegét a falazott tornác jelenléte adja, mely az épület utcafronti homlokzata elé is befordul.

Ha lehetőség van rá alkalmazása javasolt.

Új épület építésénél, vagy felújítás során homlokzat színezésekor a világos színeket, anyaghasználat szempontjából a természetes anyagokat részesítsük előnyben.

A sátor-, valamint az összetett tetős épületek homlokzatképzése és anyaghasználata szempontjából az alábbi ajánlásokat javasolt figyelembe venni:

Új épület építésekor, vagy felújítani kívánt épület arculatát különlegessé tehetjük színazonos, bár anyagában eltérő homlokzati anyagok alkalmazásával. Erre alkalmasak lehetnek a kültéri, fagyálló lapok, vagy a klinker téglá burkolatok.

Részletek

A településkép önmagában is rendkívüli látványt nyújt, melyet csak tovább tarkítanak az egyedi részlet-megoldások.

A művészi enzaluzott kerítéselemek meghatározó részét képezik jelen településrész arculatának.

A négylevelű lóherét ábrázoló kerítésrészlet különleges és egyedi. Mindemellett a szerencse hordozója is lehet.

A közterületeken telepített virágot hozó növényvilág kellemes érzetet kelt és hozzájárul az otthonos környezet kialakításához.

A tornác meghatározó szerepet tölt be egy épület megjelenésében.

Jelen tornác alátámasztó elemei falazott, vakolt oszlopokból állnak. A mennyezeten gerendák futnak végig. A sötét és világos színek játéka, a változatos anyaghasználat részlete hozzáad az épület karakteréhez.

A településre jellemző áttört fém kertést különlegessé tehetjük egyedi, mesterien megmunkált részletekkel.

Az íves részletek megjelenése különlegessé teszi a telket határoló kerítést.

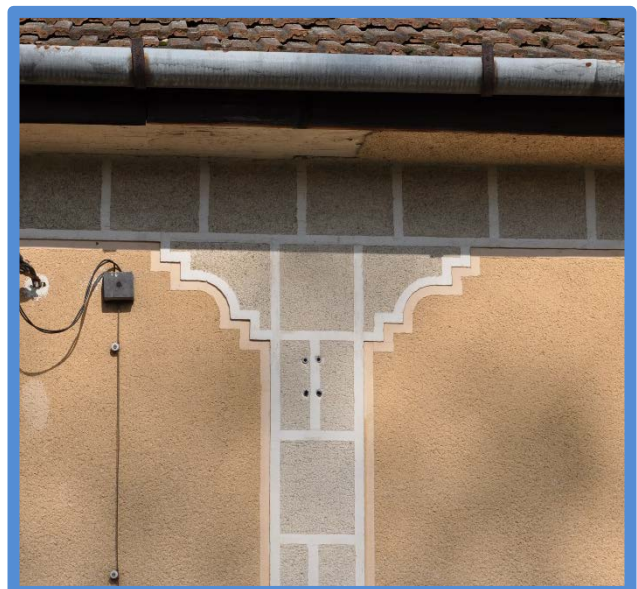

A vakolatdíszes lakóházak közül eredeti architektúrát őriz az itt látható lakóépület.

Az épület népies, virágmintás díszítőelemeket tartalmazó homlokzata egyediséget sugároz.

Egyszerű alaprajzú lakóházunknak különleges arculatot adhatunk különböző anyagú homlokzati díszítőelemek alkalmazásával. A jellegzetes oszlotmótvum Kocsord több lakóépületének homlokzatán visszatérő díszítőelemként van jelen.

Kerítések

Jelen településrészen változatos anyaghasználattal találkozunk. Jellemző az áttört, illetve a fából vagy kovácsolt vasból készített kerítés.

Emellett visszatérő motívumként van jelen a művészi zsaluzott betonszlopok között fém vagy faragott falécekkel kirakott kerítés.

A természetes anyagok használata, mint a fa vagy a fém kerítés jó példája lehet a harmonikus utcakép megteremtésének.

Kertek

A kert fontos része életünknek. Az a hely, amely egy nehéz nap után menedéket és feltöltődést nyújthat. A rendezett, gazdag növényvilággal ellátott kert látványa energiával tölti fel testünket, lelkünket. Kertünkben nem csak zöldség és gyümölcsstermesztéssel tudunk foglalkozni. Szabadidőnk eltöltésére, állataink gondozására, felnevelésére adhat lehetőséget.

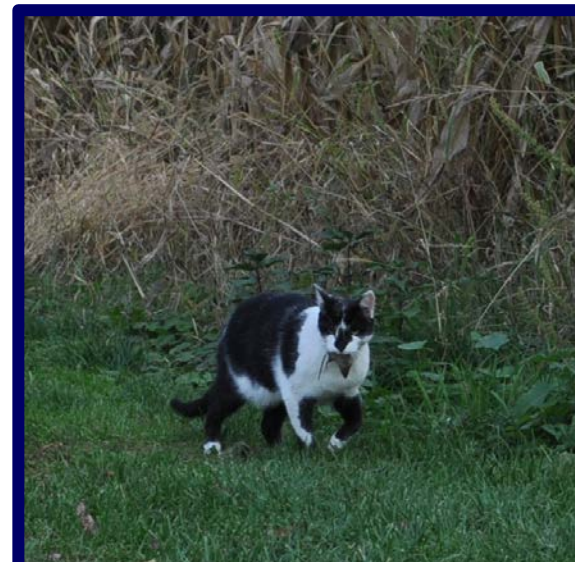
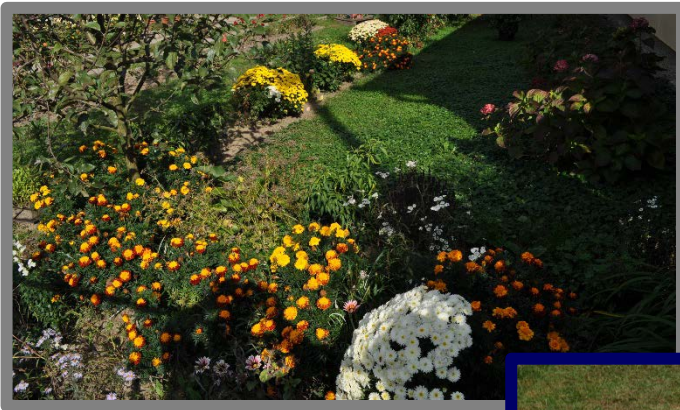
A szép kert eléréséhez nézzünk utána milyen növényeket érdemes telepíteni, ami viszonylag kevesebb gondozással is szép lehet.

Kerüljük a terjeszkedő, idegen növényfajokat és részesítsük előnyben az őshonos fajok ültetését.

A kerti munkához szükséges eszközöket melléképületben, vagy egy arra alkalmas kamrarészben tároljuk.

A mindennapi használatban lévő gépjárművünket igyekezzünk épületben elhelyezni, hogy maradjon hely a kertben és ne terhelje környezetünket.

A kerti gyümölcsösök és rendezett kertek jó példával szolgálnak arra, hogy saját portánk rendben tartásával hozzájáruljunk az épített- és természeti környezet összhangjához.

Utcák

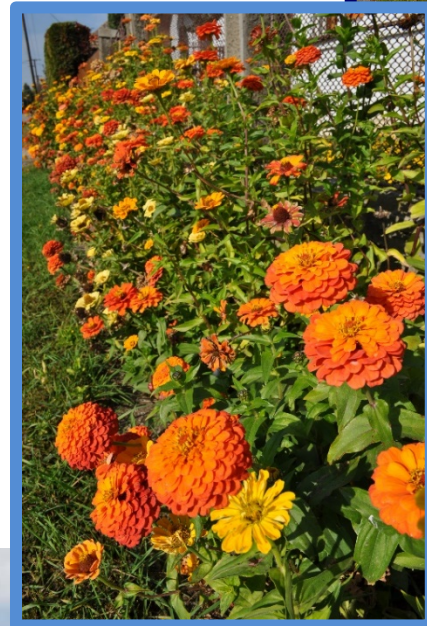
Az utca meghatározó fontosságú és jelentőségű egy település életében.

Tervezéskor fontos, hogy alkalmazkodjunk a meglévő utcahálózathoz, a környezeti adottságokhoz és az építészeti elemekhez.

Ha az utcán végig sétálunk megfigyelhetjük a jellemző beépítési módokat.

Fontos a tiszta, egyenes vonalvezetésű utcára való törekvés, kialakításkor kerüljük a zegzugos helyeket.

A település barátságosabbá tétele érdekében igyekezzünk az utcákat több növényvel és kertészeti elemmel díszíteni.

Közterek, közparkok, közkertek

A közösségi szabad terek azok a találkozási pontok, ahol baráti, családi társaságban eltölthetünk egy pár kellemes órát.

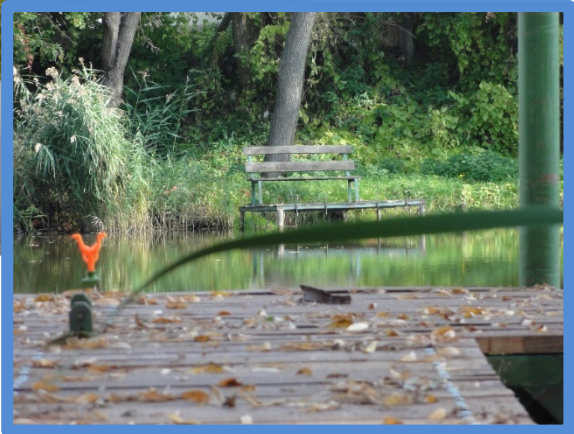
Közterek, közparkok tervezésekor alkalmazkodjunk a már meglévő utcahálózathoz, teresedésekhez, építészeti elemekhez, környezeti adottságokhoz.

Kocsord általános lakóterület településrészén köztérként jelenik meg a Székely Hadosztály Emlékmű mellett kialakított apró teresedés, ahol kültéri asztalok és padok kerültek elhelyezésre.

Az Emlékműtől a településmag felé haladva balkéz felől virágokkal beültett, rendezett tér fogadja a településre érkezőket.

A Holt-Kraszna partján kialakított horgász-paradicsom nyújt kikapcsolódási lehetőséget. A település északi részén a sportkedvelők tölthetik el aktívan szabadidejüket a kocsordi futballpályán.

V. Ajánlások – Gazdasági területek

Építészeti útmutató

Telepítés

Telepítéskor a gazdasági épületeinket igyekezzünk a kiszolgáló és szolgálati épületektől megfelelő távolságban, tagoltan elhelyezni.

A túl szoros, tagolatlan telepítés nem javasolt.

A telek beépítésekor, a gazdasági funkcióból eredő nagyobb környezeti terhelést igyekezzünk ellensúlyozni több zöldfelület létrehozásával. Ennek megfelelően épületeink közvetlen és közvetett környezetében törekedjünk kétszintű, illetve háromszintű növényállomány ültetésére (fák, bokrok).

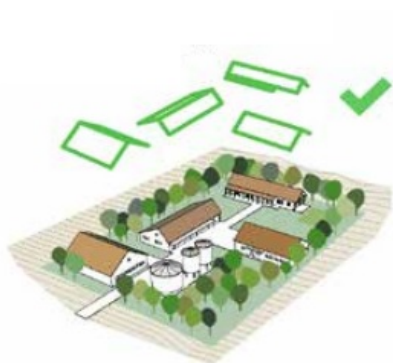
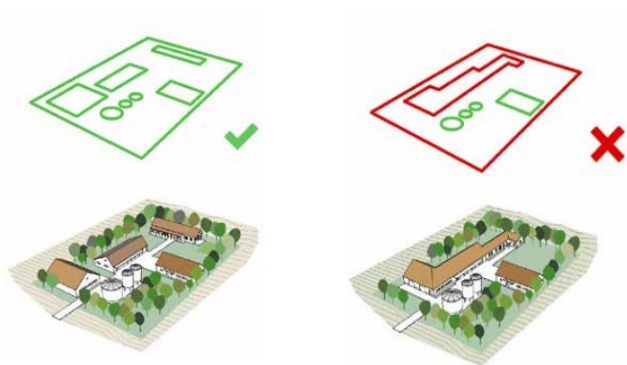
Tetőforma

Igyekezzünk a nyeregtetős, félnyeregtetős tetőformával rendelkező épületeket előnyben részesíteni.

Anyaghasználat és homlokzati színek

Az alkalmazott héjalás során elfogadott cserép, cserepes lemezfedés, valamint a szendvicspanel és a lemeztető alkalmazása. A lemeztető lehet hullám-, vagy trapézlemez.

A héjalás színhasználata során földszínek használata javasolt (zöld, fehér, barna) nem javasolt a harsány, kirívó, tájidegen színek alkalmazása.

Homlokzatképzés, anyaghasználat

A gazdasági épületek kialakításakor elsődleges szempont a funkcionalitás. Azonban e szempont mellett figyelemmel kell lennünk a gazdasági, ipari épületünk arculatára és annak településképbe való illeszkedésére.

Az épület homlokzatának kialakításakor törekedni kell a hagyományos arányok megtartására.

A gazdasági épületek általában egyszerű kialakításúak. Igényes, jól kombinált színek alkalmazásával, különböző homlokzati elemek beiktatásával (mint például az előtető), valamint a tömeg vertikális mozgásával mozgalmassá tehetjük az épületet.

Homlokzati színezésnél kerüljük a harsány, kirívó, tájidegen színek és anyagok alkalmazását.

V. Ajánlások – Külterületi általános és védett beépítésre nem szánt területek

A védett vagy védelemre tervezett területeken fokozottan kell minden beavatkozást (építést és területhasználatot) megvalósítani. Általánosan javasolt a területek beépítetlen jellegének megtartása. A védett területeken reklámfelület elhelyezésére szolgáló önálló építmény, felszíni elektromos hálózati vagy hírközlési elem vagy építmény elhelyezése nem ajánlott.

Amennyiben külterületi építkezés valósulna meg, úgy a belterületre vonatkozó ajánlásokat az alábbi eltérésekkel szükséges figyelembe venni:

Építészeti útmutató

Telepítés

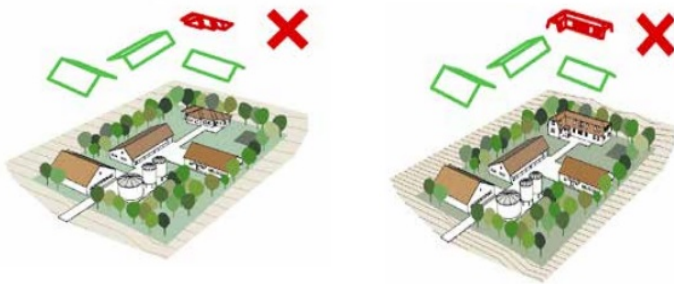
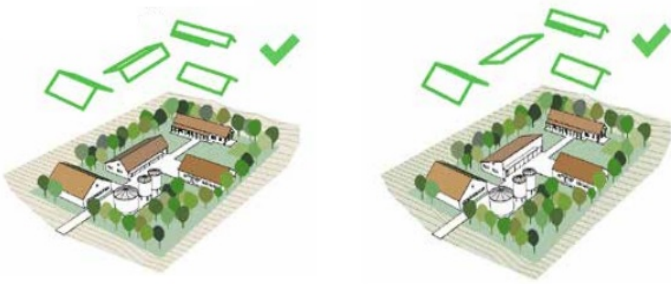
A külterületi beépítések általában adott területen több funkciójú épületek csoportjában öltenek testet, ilyen módon az összes épületet azonos rendezőelv mentén szükséges kialakítani. A lakó funkciójú épületet önállóan szükséges megfogalmazni.

Külterületen az épületek telepítése szabadonálló.

A külterületi gazdasági területeket takaró fásítással javasolt körülvenni, a megközelítést biztosító bekötő út mellett kísérő fasor telepítése ajánlott. Telepítés során az őshonos és a közvetlen környezetben fellelhető növényfajok használata javasolt.

A külterületi útmenti, vagy mezővédő fasorok folyamatos pótlásával szükséges az állományt megújítani.

Tetőforma

A tájképbe kizárólag az egyszerű tömegképzésű, félnyereg, nyeregtetős épületek illeszkednek.

A lapostető, illetve a túlságosan tördelt vagy manzárd tetős tetőforma nem javasolt.

Magasság

Mezőgazdasági funkciójú épületeket egyszintesként javasolt kialakítani.

Nem javasolt a túl magas vagy túl alacsony házak elhelyezése.

Anyaghasználat és homlokzati színek

A tájtól idegen az élénk színűre festett homlokzatú épület, ezért az élénk színek alkalmazása, a hagyományostól eltérő színű tetőfedő anyagok használata nem elfogadható.

Az épület külső színezésekor a világos, tájhoz illő színeket részesítsük előnyben.

Az alkalmazott héjalás cseréppel, azbesztmentes palával és fémllemezrel elfogadott.

A cserépfedés színhasználata során javasolt a tájba illő sötétbarna és téglavörös színek alkalmazása.

Fémllemez héjalás esetén szintén javasolt a tájba illő színek használata.

Csarnok épület esetében a trapézlemez fedés megengedett, de kizárólag nem tükröződő matt felülettel és visszafogott színben. Javasolt a föld színek (fehér, barna, zöld) alkalmazása.

Teljesen áttört, pálcsás kerítés

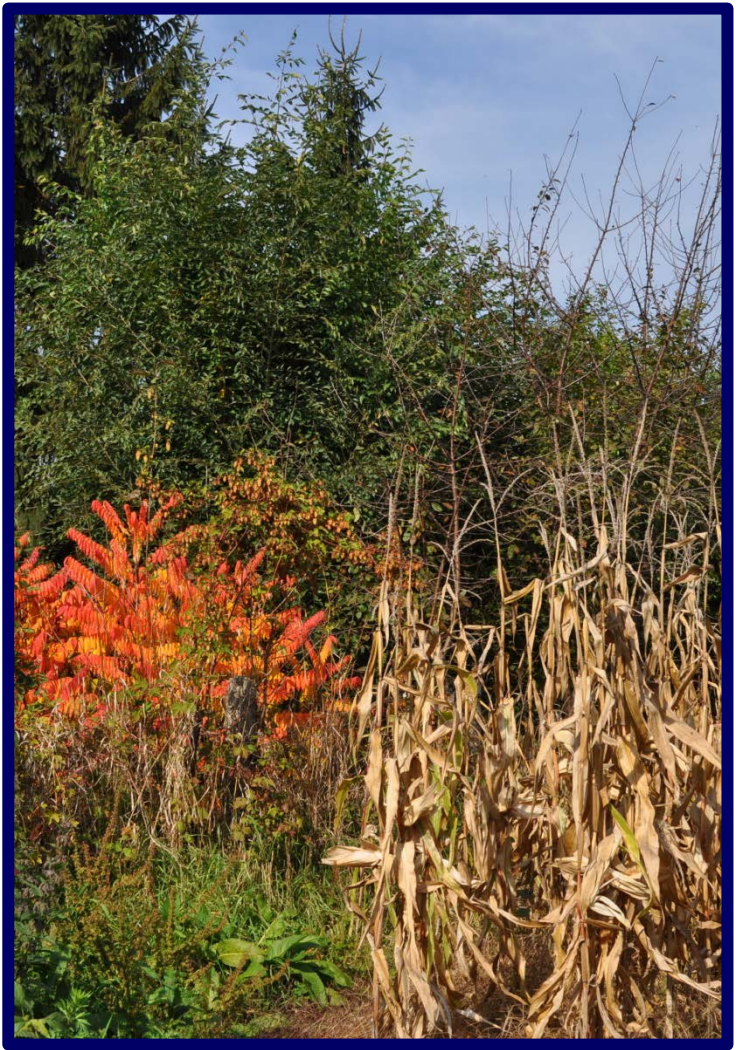
Természetes határ, kerítés növényválasztásból

Kerítés

Az áttört és a növényzettel történő telekhatárolás fogható el.

Amennyiben a telepített technológia igényli, abban az esetben a tömör - nem átlátható megoldások is elfogadhatóak.

VI. Jó példák bemutatása

Épületek, építészeti részletek (ajtók, ablakok, tornácok, anyaghasználat, színek, homlokzatképzés) kerítések, kertek zöldfelületek kialakítása

Kocsord község népi építészetének meghatározó elemei a tornácos lakóházak.

Az itt élő polgárok munkájának köszönhetően a népi hagyományokat őrző épületek tekintetében több jó, helyi példát is be tud mutatni a kézikönyv e fejezete.

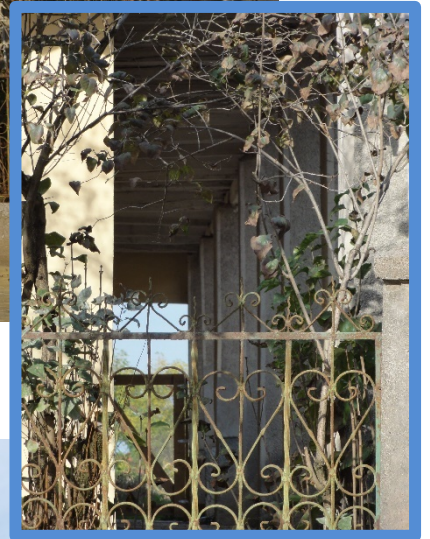
Ha a népi hagyományok kedvelői vagyunk házunk tervezésekor javasolt figyelembe venni az alábbi szabályokat: a hosszanti alaprajzi kialakítás, nyereg vagy csonka-kontyolt nyeregtető alkalmazás, az épület a telek oldalhatárán álljon, illetve tornáccal vagy tornác nélkül is kialakítható. Figyeljünk a telkünket körülvevő lakóépületek magasságra, tetőformájára, telepítésére.

A természetes és egymással harmóniában lévő anyaghasználat, valamint a sötét és világos színek variációja játékosá tehetik az épületet.

A tető héjalásának és a telekhatáron álló kerítésnek azonos színválasztásával, keretbe foglalhatjuk otthonunkat.

Új ház tervezésekor és építése előtt bátran merítsünk inspirációt az alábbi példákból:

A település másik fő építészeti arculati karakterei a jellegzetes négyzetes alaprajzú („kockaházak”) és a modern hatású, tördelt tetőformájú épületek.

Több felújított, és tovább gondolt helyi épület is szolgálhat jó példával:

Kitekintés - néhány jó példa helyben alkalmazható sajátos épületre, építészeti részletre

Jelen munkarészben olyan épületekre, épületrészekre láthatunk jó példákat, melyek a település jövőképeinek kialakítása során meghatározóak lehetnek.

Kertünk meghatározó elemei a tárolók és kerti építmények. Az alábbiakban bemutatott fotók jó példaként szolgálhatnak.

VII. Jó példák sajátos építményfajták –

Sajátos építményfajták, reklámhordozók,
egyéb műszaki berendezések

A reklámok, reklámhordozók a település arculatának szerves részét képezik. A reklámok célja elsősorban a tájékoztatás, ennek megfelelően azok szín és anyaghasználata figyelemfelkeltést és néha akár a megdöbbenés élményét hivatottak elérni.

A reklámok, cégek a település arculatába való beillesztése egy igen nehéz feladat, lehetőségeinkhez mérten törekedjünk az igényes reklámhordozók elhelyezésére.

Egy reklámhordozó tervezésekor, elhelyezésekor vegyünk figyelembe épületünk karakterét, az alkalmazott anyagokat, hogy reklámunk részét képezze épületünknek, de mégis elérje tájékoztató funkcióját.

Egy település életében meghatározó szerepet töltenek be a köztéren elhelyezett reklámhordozók. Meghatározzák arculatát, azt barátságosabbá is tehetik. Ennek megfelelően sok idő és energiáfordítás szükséges a megfelelő köztéri reklámfelületek, megállító táblák, cégek kiválasztásához.

A településen több köztéri hirdetőtábla és magán reklámfelület található.

A köztéri hirdető- és információs táblák egységes képet mutatnak. Kialakításuk, elhelyezésük jó példával szolgál a jövőbeni hirdetések kihelyezése során.

A hirdetéseket, szlogeneket, feliratokat javasolt a homlokzaton különálló betűk elhelyezésével feltűntetni.

KITEKINTÉS - néhány jó példa helyben alkalmazható sajátos építményfajtákra, **reklámhordozókra és egyéb műszaki berendezésekre**

Energiatudatos életmódunk egyik segédeszköze lehet a napelem, napkollektor. Elhelyezése során az energiatermelés szempontjából ideális tetősík kiválasztásánál mérlegelni kell annak utcaképi hatásait is. Utcafronti síkra a napelemet, a napkollektort ne helyezzük el.

Egy település életében meghatározó szerepet töltenek be az épületen és a köztéren elhelyezett házsámok, postaládák.

Az alábbi példaképek iránymutatásul szolgálhatnak.

„A tájkép élvezésében is az a fontos, amit az ember lelke
önt bele a nyers képbe. Mindenki annyit lát, amennyit
tud látni; azt látja meg kint, ami benne van belül!”

/Móricz Zsigmond/

IMPRESSZUM

Készítette:

Gonda-Magyar Andrea

okl. településmérnök, főépítész

Minden jog fenntartva!

Tervező munkatársak

Gonda Tamás - építészmérnök

Önkormányzati közreműködők

Földi István - polgármester

Dr. Szondi Szabolcs - jegyző

Köszönetnyilvánítás

Köszönet a kollégámnak, aki munkájával hozzájárult Kocsord Településképi Arculati Kézikönyv elkészüléséhez.

Köszönet az önkormányzati résztvevőknek, a folyamatos iránymutatásért és az együttműködésért továbbá külön köszönet a lakosságnak, akik hozzájárulásukkal támogatták e szakmai kiadvány létrejöttét.

Felhasznált Irodalom

Építészeti útmutató ábrái – Lechner Tudásközpont
Magyarszéphely TAK – tájékoztató anyag – Lechner Tudásközpont
Kocsord község honlapja
The Historical Map Portal honlapja
Szatmár Tour honlapja
Helyi információs táblák

Kocsord Község Önkormányzata

4751 Kocsord
Szent István utca 13.

(06-44) 500-319

kocsord@kocsord.hu
www.kocsord.hu